

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul de hotărâre a Comisiei Electorale Centrale
„Pentru aprobarea Regulamentului privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media din Republica Moldova”

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Comisia Electorală Centrală - în calitate de organ specializat în domeniul electoral și în temeiul art. 89 și art. 90 din Codul electoral nr. 325/2022 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 426-427, art. 770).
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
Prin Decretul nr. 744-IX din 21 decembrie 2022 (publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 426-427 la data de 23 decembrie 2022), Președintele Republicii Moldova a promulgat Legea nr. 325/2022 pentru adoptarea Codului electoral. Potrivit art. 244 alin. (1), noul Cod electoral a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2023. Astfel, elaborarea și aprobarea unui nou regulament care să reglementeze reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media din Republica Moldova se bazează în special pe necesitatea aducerii în concordanță a dispozițiilor regulamentare cu noile prevederi legale. Potrivit art. 244 alin. (3) din Codul electoral nr. 325/2022, Comisia Electorală Centrală, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentului cod, va adopta actele normative necesare pentru organizarea și desfășurarea alegerilor. Astfel, organul electoral are obligația să adopte și să revizuiască toate regulamentele și instrucțiunile sale. În vederea respectării termenului legal impus de legiuitor, a fost emisă Dispoziția președintelui CEC nr. 79-a din 29 decembrie 2022, prin care a fost aprobat Planul de acțiuni privind elaborarea și ajustarea cadrului normativ de reglementare a activității Comisiei Electorale Centrale și procedurilor electorale. Comisia Electorală Centrală, în calitate de organ specializat în domeniul electoral, asigură buna organizare și desfășurare a alegerilor și a tuturor proceselor aferente, în conformitate cu atribuțiile prevăzute de Codul electoral. Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media din Republica Moldova se aprobă prin hotărâre a Comisiei Electorale Centrale.
3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu cea a Uniunii Europene
Nu este necesitate.
4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Proiectul de hotărâre cuprinde două puncte: 1. Primul punct se referă la aprobarea Regulamentului privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media din Republica Moldova, conform anexei. Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media din Republica Moldova este grupat în VIII Capitole, după cum urmează: Capitolul I „Dispoziții generale” conține informație generală despre conținutul regulamentului, principiile de bază ale reflectării alegerilor, interdicțiile și drepturile instituțiilor mass-media, prevederi cu privire la cererile privind confirmarea jurnaliștilor legitimați de instituțiile mass-media.

Capitolul II „Procedura de confirmare a jurnaliștilor legitimați de instituțiile mass-media în calitate de observatori” detaliază modalitatea de atestare a jurnaliștilor legitimați de instituțiile mass-media în calitate de observatori de către Comisia Electorală Centrală, pentru ca aceștia să reflecteze procesul electoral pe întregul teritoriu al țării.

Capitolul III „Reflectarea alegerilor în servicii media audiovizuale”, cuprinde detalieri cu privire la declarația privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor, conținutul acesteia și modalitatea de depunere a acesteia. De asemenea sunt incluse cazurile în care furnizorii de servicii media nu dreptul să reflecteze alegerile, și cazurile în care aceștia au dreptul să modifice prevederile declarației politicii editoriale aprobate. Sunt incluse și mențiuni cu privire la modul de difuzare al subiectelor cu caracter electoral.

Capitolul IV „Particularități de organizare și de desfășurare a dezbaterilor electorale” cuprinde modalitatea în care se desfășoară emisiunile de dezbateri electorale, obligațiile moderatorilor acestor emisiuni și drepturile furnizorilor de servicii media în cazul în care o dezbateri electorală este sistată fie din motive de nerespectare a regulilor de desfășurare a dezbaterilor, fie din motive tehnice.

Capitolul V „Difuzarea publicității electorale” cuprinde reglementări și particularități privind difuzarea publicității electorale. De exemplu, publicitatea electorală trebuie să corespundă realității, furnizorii de servicii media nu au dreptul să difuzeze publicitatea electorală în lipsa unui contract de difuzare a publicității, spoturile de publicitate trebuie prezentate în termenele și condițiile stabilite etc.

Capitolul VI „Monitorizare și control” detaliază modul în care furnizorii de servicii media respectă angajamentele asumate prin declarația politicii editoriale, fiind menționat că este monitorizat de către Consiliul Audiovizualului. De asemenea, capitolul prevede obligația furnizorilor de servicii media care reflectă alegerile de a prezenta săptămânal Comisiei Electorale Centrale, inclusiv după ziua scrutinului, un raport.

Capitolul VII „Dreptul la replică și contestațiile” stabilește cazurile în care persoana poate beneficia de dreptul la replică, modul în care se depune cererea, cazurile în care nu poate fi solicitat dreptul la replică sau cele în care instituțiile mass-media pot refuza acordarea dreptului la replică. De asemenea, sunt stabilite rigorile privind examinarea contestațiilor ce vizează reflectarea alegerilor de către furnizorii de servicii media.

Capitolul VIII „Dispoziții finale” prevede interdicția de a efectua agitație electorală în prețuia și ziua alegerilor, autoritățile și dreptul lor de a solicita de la instituțiile mass-media orice informație care se referă la reflectarea alegerilor, obligația și termenele de păstrare a informației de către furnizorii de servicii media.

2. Cel de-al doilea punct se referă la publicarea hotărârii în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web oficială a Comisiei Electorale Centrale așa cum prevede art. 32 alin. (5) din Codul electoral nr. 325/2022.

De asemenea, potrivit art. 32 alin. (3) din același cod, hotărârile Comisiei Electorale Centrale cu caracter normativ intră în vigoare conform prevederilor art. 56 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. De menționat că hotărârea respectivă va intra în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau, potrivit art. 56 alin. (3) din Legea nr. 100/2017, prin derogare de la regula generală stabilită la alin. (1) din același articol, intrarea în

vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată în cazul în care se urmărește protecția drepturilor fundamentale ale omului sau dacă există alte circumstanțe obiective.

Prin urmare, reținem că aprobarea și intrarea în vigoare a noului regulament este prioritară în condițiile în care prin Decretul nr. 744-IX din 21 decembrie 2022 (publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 426-427 la data de 23 decembrie 2022), Președintele Republicii Moldova a promulgat Legea nr. 325/2022 pentru adoptarea Codului electoral. Potrivit art. 244 alin. (1), noul Cod electoral a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2023, iar odată cu intrarea în vigoare a noului Cod electoral, Comisiei Electorale Centrale îi revine obligația de a aproba într-o nouă redacție regulamentele și instrucțiunile sale.

Prin urmare, aprobarea și intrarea în vigoare a noului regulament este prioritară în condițiile în care trebuie stabilite procedurile privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media din Republica Moldova.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea prevederilor actului normativ propus spre aprobare nu implică cheltuieli financiare suplimentare celor planificate.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

După caz, proiectul urmează a fi corelat cu prevederile actelor normative conexe aprobate de Comisia Electorală Centrală.

7. Avizarea și consultarea publică

La data de 9 februarie 2023, pe pagina web oficială a Comisiei a fost plasat anunțul privind inițierea elaborării unor proiecte de hotărâri pentru aprobarea/modificarea regulamentelor și instrucțiunilor Comisiei Electorale Centrale, inclusiv a Regulamentului privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media din Republica Moldova (nr. 13 din tabelul proiectelor de hotărâri) (link: [https://a.cec.md/storage/ckfinder/files/Anun%C8%9B_elaborarea%20hot%C4%83r%C3%A2ri_\(1\).pdf](https://a.cec.md/storage/ckfinder/files/Anun%C8%9B_elaborarea%20hot%C4%83r%C3%A2ri_(1).pdf)).

Informații vizavi de avizarea și consultarea publică a proiectului de hotărâre se regăsește pe pagina web oficială a Comisiei Electorale Centrale www.cec.md, la compartimentul „Cadrul normativ”, rubrica „Transparența decizională”, subrubrica „Procesul decizional”, poziția nr. 13 (anul 2023).

8. Constatările expertizei anticorupție

Vor fi incluse după efectuarea expertizei.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Nu este necesitate.

10. Constatările expertizei juridice

Vor fi incluse după efectuarea expertizei.

11. Constatările altor expertize

Vor fi incluse ulterior, dacă vor fi efectuate.